

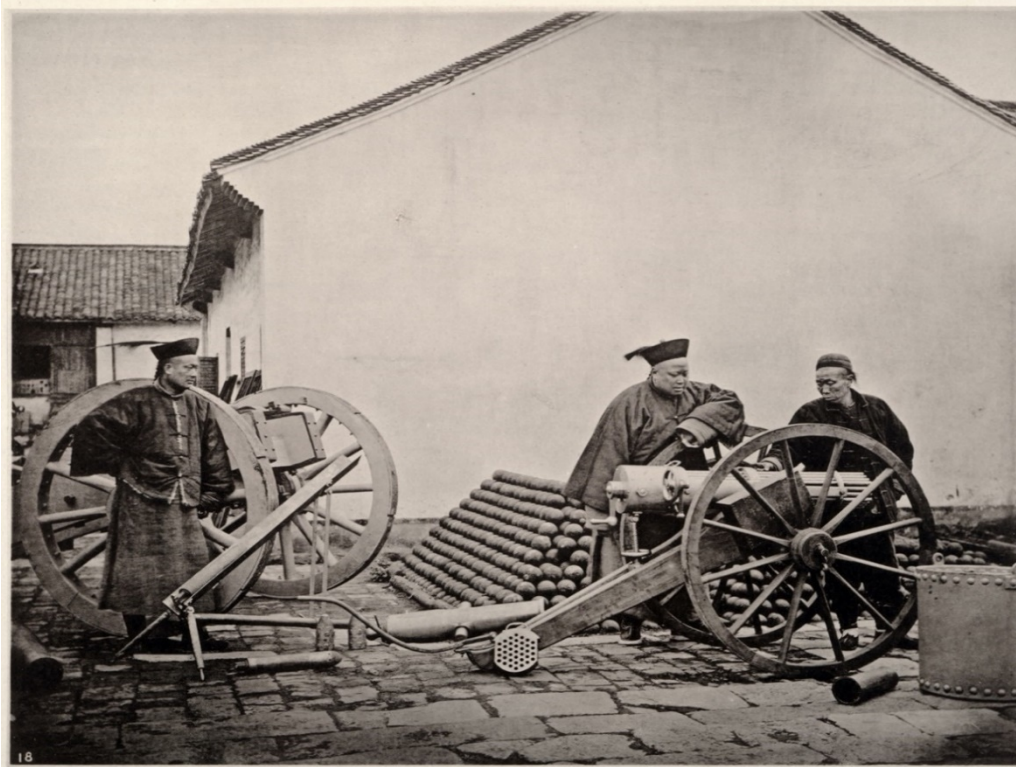
Geschiedenis VWO
2022

Voorbeeldvragen

China 1842-2001

bron 1

Foto uit 1869 van de wapenfabriek van Li Hongzhang in de Chinese stad Nanjing:

<http://internationalschoolhistory.weebly.com/the-self-strengthening-movement-1861820994.html>

Toelichting:

Op de foto staan arbeiders van de fabriek tussen verschillende artilleriewapens zoals granaten en een mitrailleur. De fabriek staat onder leiding van de Brit Halliday Macartney.

Gebruik bron 1.

Li Hongzhang is een van de oprichters van de Zelfversterkingsbeweging. Met deze bron kan een uitgangspunt van deze beweging geïllustreerd worden.

2p 1 Leg dit uit.

1 maximumscore 2

Uit het antwoord moet blijken dat met deze bron kan worden geïllustreerd dat de Zelfversterkingsbeweging streeft naar militaire modernisering naar westers voorbeeld, omdat er moderne / westerse wapens te zien zijn / omdat Li samenwerkt met een Brit om te moderniseren.

Opmerking

Alleen als in het antwoord wordt ingegaan op de overname van westerse technologie, worden scorepunten toegekend.

Twee gegevens over Li Hongzhang (1823-1901) (zie vraag 1):

- 1 Li Hongzhang legde met succes verschillende Chinese ambtenarenexamens af.
- 2 Li Hongzhang was een van de militaire leiders die de Taipingopstand neersloeg.

Li Hongzhang werd door de nationalisten in 1912 beschouwd als een voorbeeld van 'een verrader van China'.

3p

- 2 Leg deze visie van de nationalisten uit door:
- het ideaal van de nationalisten te noemen dat Li Hongzhang met zijn levenswijze **niet** had ondersteund en
  - voor beide gegevens apart aan te tonen op welke wijze dit inging tegen het ideaal van de nationalisten.

2 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- De nationalisten streefden naar een democratische / socialistische regering / een regering die iedereen gelijk behandelde, wat Li niet ondersteunde door zijn steun aan oude machtshebbers / aan de macht van het keizerrijk 1

Li Hongzhang ging in tegen het ideaal van de nationalisten omdat hij: bij 1:

- door het afleggen van de ambtenarenexamens was toegetreden tot de bestuurlijke elite van China / had laten zien dat hij bij de bevoorrechtte klasse hoorde die deze examens met succes kon afleggen 1

bij 2:

- door het neerslaan van de Taipingopstand het Chinese volk / de boeren had neergeslagen / hervormingen had tegengehouden die noodzakelijk waren voor het volk 1

Een anekdote:

Op 16 november 1945, drie maanden na de Japanse capitulatie, kreeg de Sovjet bevelhebber in Mantsjoerije de opdracht om de opmars van Chinese communistische eenheden naar [de Chinese stad] Changchun, en andere steden te stoppen en ze met geweld te verdrijven. Onderaan de opdracht stond geschreven: "Wees erop bedacht dat deze eenheden ons in een oorlog met de Verenigde Staten kunnen slepen."

3p

3 Licht deze anekdote toe door:

- aan te geven welk binnenlands probleem in China de Sovjet-troepen na de Japanse capitulatie moesten oplossen en
- de geschreven aanwijzing op de opdracht te verklaren, waarbij je je antwoord ondersteunt met een kenmerkend aspect van de tweede helft van de twintigste eeuw.

3 maximumscore 3

Kern van een juist antwoord is:

- Na de Japanse capitulatie brak in China / in Mantsjoerije een burgeroorlog uit tussen de nationalist en de communisten (waardoor de Sovjet-troepen de vrede moesten bewaren) 1
- 'De verdeling van de wereld in twee ideologische blokken' was begonnen, waardoor steun van de Sovjet-Unie aan de Chinese communisten zou worden gezien als een poging om de communistische invloedssfeer uit te breiden (wat zou kunnen leiden tot een oorlog met de Verenigde Staten) 2

Opmerking

Alleen als het antwoord op de tweede deelvraag een combinatie bevat van een juiste verklaring voor de aanwijzing en een daarbij passend kenmerkend aspect, worden scorepunten toegekend.

In 1968 startte Mao de 'Naar het platteland'-beweging.

Enkele gegevens over deze beweging:

- 1 Het doel van deze beweging was het herplaatsen van miljoenen jongeren uit de steden. Ze moesten als boer gaan werken op het platteland van China, vaak in afgelegen gebieden.
- 2 Deze beweging moest een einde maken aan de Culturele Revolutie.
- 3 Pas in de jaren 1980 mochten de herplaatste jongeren terugkeren naar de steden.

- 4p 4 Licht deze gegevens over de 'Naar het platteland'-beweging toe door:
- aan te geven welk probleem, dat was veroorzaakt door de Grote Sprong Voorwaarts, deze beweging mede moest oplossen en
  - te verklaren waardoor deze beweging het einde van de Culturele Revolutie bevorderde en ten slotte
  - uit te leggen waardoor de herplaatste jongeren niet geschikt werden gevonden voor een rol in het nieuwe beleid van Deng Xiaoping.

4 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- De herplaatsing van de jongeren loste het probleem op dat door de Grote Sprong Voorwaarts miljoenen boeren waren omgekomen tijdens hongersnoden / te weinig voedsel was geproduceerd (vanwege de inzet op industrie) 1
- Het vertrek van de jongeren die waren ingezet als Rode Garde / waren geradicaliseerd bevorderde het einde van de Culturele Revolutie 1
- Deze jongeren hadden tussen 1968 en eind jaren 1970 geen opleiding genoten / hadden afgelegen gewerkt / werden nog steeds gezien als de generatie die de samenleving had ontwricht, waardoor zij niet geschikt werden gevonden om bij te dragen aan de modernisering die Deng Xiaoping wilde doorvoeren 2